

РЕАБІЛІТАЦІЯ ТА ПАЛІАТИВНА МЕДИЦИНА

**II Національний конгрес з паліативної допомоги
в Україні: досвід, здобутки, стратегія розвитку**
Стор. 6

**Соціально-медичні аспекти розвитку паліативної
та хоспісної допомоги в Україні**
Стор. 23

Духовні засади в наданні паліативної опіки
Стор. 105

**Обговорюємо проект Стратегії розвитку
паліативної допомоги в Україні на 2015–2025 роки**
Стор. 125

Шановні колеги!

Минають літа, змінюються події, приходять і йдуть політики, що залишають у пам'яті людей або шану і добрі спогади, або нерозуміння і відчуття втраченого часу. Так відбувається і так буде відбуватись завжди, але є справи, які спрямовані на вирішення базових людських потреб, бо кожен з нас приходиться у цей світ і через певний час іде з нього.

І якщо в Україні за роки її незалежності вдалося багато зробити для здорового старту життя людини, то, на жаль, нам не вдалося виховати у суспільстві повагу і щире бажання допомогти людям, що мають через стан свого здоров'я більші потреби у підтримці та любові, як для життя, так і для супроводу останніх днів.

Ми намагаємось будувати в країні людиноцентровану модель суспільства. Але суспільство – це кожен із НАС, її складових, – у родині, на роботі, в транспорті, в суперечках, на барикадах і за круглим столом порозуміння. Чи відчуваємо ми у собі ту любов, яка здатна відроджувати, творити щось нове, світле і життєздатне?

Швидко минув п'ятирічний період, коли була створена ВГО «Українська ліга сприяння розвитку паліативної та хоспісної допомоги» – об'єднання людей, що зібрались не для політичних змагань, а для допомоги найбільш знедоленим, тим, кому медицина винесла вирок: «Ефективне лікування на сьогодні відсутнє». Як важливо не залишити людину у цей час наодинці зі своєю бідною, дати підтримку та любов, гідний супровід життя, яке не зовсім схоже на наше – тих людей, хто сьогодні достатньо здоровий і адаптований у суспільстві.

Завдання провідника цієї ідеї в нашій країні Ліга відповідально взяла на себе. Потужно спрямовувала зусилля її прихильників на вирішення багатьох нагальних проблем у суспільстві для розбудови паліативної та хоспісної допомоги. Напередодні чергового з'їзду Ліги слід сказати про численні здобутки у її діяльності, яка побудувала сталі комунікації з міністерствами і відомствами, громадськими організаціями та фондами, міжнародними партнерами та просто небайдужими людьми у напрямку створення системи паліативної та хоспісної допомоги нашим громадянам на кращому досвіді європейських та інших країн.

Вам багато вдалося зробити, і одним зі свідчень вашої роботи є створення профільного міжнародного журналу «Реабілітація і паліативна медицина», на сторінках якого сконцентрована наукова думка та досвід роботи в паліативній і хоспісній допомозі вітчизняних та іноземних фахівців.

З величезним задоволенням вітаємо ВГО «Українська ліга сприяння розвитку паліативної та хоспісної допомоги», Голову правління Князевича Василя Михайловича і всіх її членів та прихильників із 5-річчям діяльності. Ми добре знаємо, що престиж організації і значення того, що вона робить, далеко не завжди визначається її обсягами. Невеликі організації можуть здійснити великі звершення. Яскравий приклад цього – діяльність вашої організації.

Як приємно вітати з днем народження організацію, що зайнята такою доброю, потрібною, корисною та непростю справою, особливо у наш важкий і буремний час.

Бажаємо процвітання та успіху у вашій благій, безкорисливій і самовідданій справі!

*Редколегія «Міжнародного журналу
«Реабілітація та паліативна медицина»*

ВСЕУКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «УКРАЇНСЬКА ЛІГА СПРИЯННЯ РОЗВИТКУ
ПАЛІАТИВНОЇ ТА ХОСПІСНОЇ ДОПОМОГИ»
НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ІМЕНІ П.Л. ШУПИКА
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ГРУПА КОМПАНІЙ МЕД ЕКСПЕРТ»

МІЖНАРОДНИЙ ЖУРНАЛ «РЕАБІЛІТАЦІЯ ТА ПАЛІАТИВНА МЕДИЦИНА» Науково-практичний журнал

МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЖУРНАЛ «РЕАБИЛИТАЦИЯ И ПАЛЛИАТИВНАЯ МЕДИЦИНА» Научно-практический журнал

Головний редактор – Князевич В.М.,

Голова правління ВГО «Українська ліга сприяння розвитку паліативної та hospісної допомоги», д.мед.н., зав. кафедри управління охороною суспільного здоров'я Національної академії державного управління при Президентові України

Заступник Головного редактора – Моїсеєнко Р.О.,

д.мед.н., зав. кафедри дитячої неврології та медико-соціальної реабілітації НМАПО ім. П.Л. Шупика, заступник Голови правління ВГО «Українська ліга сприяння розвитку паліативної та hospісної допомоги», заслужений лікар України

Науковий редактор – Губський Ю.І.,

д.мед.н., проф., член-кор. НАМН України, зав. кафедри паліативної та hospісної медицини НМАПО ім. П.Л. Шупика, заступник Голови правління ВГО «Українська ліга сприяння розвитку паліативної та hospісної допомоги»

Відповідальний секретар – Царенко А.В.,

к.мед.н., доцент кафедри паліативної та hospісної медицини НМАПО ім. П.Л. Шупика

Директор проекту – Бахтіярова Д.О.,

Генеральний директор ТОВ «Група компаній Мед Експерт»

Випускаючий редактор – Шейко І.О.

Верстка, дизайн – Молодика Т.К.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Антипкін Ю.Г. (м. Київ)
Вороненко Ю.В. (м. Київ)
Гречаніна О.Я. (м. Харків)
Губенко І.Я. (м. Черкаси)

Децик О.З. (м. Івано-Франківськ)
Донская С.Б. (м. Київ)
Колеснік О.О. (м. Київ)
Колупаєва А.А. (м. Київ)

Лісний І.І. (м. Київ)
Мартинюк В.Ю. (м. Київ)
Матюха Л.Ф. (м. Київ)
Міщенко Т.С. (м. Харків)
Пінчук І.Я. (м. Київ)

Ріга О.О. (м. Харків)
Слугоцька І.В. (м. Івано-Франківськ)
отець Ігор Бойко (м. Львів)

РЕДАКЦІЙНА РАДА:

Бабов К.Д. (м. Одеса)
Болтівець С.І. (м. Київ)
Вайнилович (Беларусь)
Гойда Н.Г. (м. Київ)
Глумчер Ф.С. (м. Київ)
Хубертус фон Фосс (Німеччина)
Глушко Л.В. (м. Івано-Франківськ)
Козявкін В.І. (м. Трускавець)
Корж О.М. (м. Харків)

Максименко С.Д. (м. Київ)
Місяк С.А. (м. Київ)
Мясоедов С.Д. (м. Київ)
Міклош Лукаш (Угорщина)
Нетяженко В.З. (м. Київ)
Омельченко Л.І. (м. Київ)
Пальчик А.Б. (Росія)
Семігіна Т.В. (м. Київ)
Стаднюк Л.А. (м. Київ)

Христина де Вальден-Галушко (Польща)
Хусейнов З.Х. (Таджикистан)
Ціалковська-Риж О. (Польща)
Шафер Юдіт (Угорщина)
Шекера О.Г. (м. Київ)
Чайковська В.В. (м. Київ)
Черенько С.О. (м. Київ)
Яковенко І.В. (м. Київ)
Ястремська С.О. (Тернопіль)

ВИДАВЕЦЬ ТОВ «ГРУПА КОМПАНІЙ МЕД ЕКСПЕРТ»

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ №21105-10905Р від 31.12.2014 р.

Видається з червня 2015 р.

Періодичність виходу – 6 разів на рік

Затверджено вченою радою Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика.

Протокол № 9 від 11.11.2015 р.

Підписано до друку 27.11.2015 р.

Адреса для листування:

а/с 80, м. Київ, 04211, Україна

Тел./факс (044) 498-08-80; (044) 498-08-34

E-mail: pediatr@med-expert.com.ua

<http://med-expert.com.ua>

Формат 60x90/8. Папір офсетний.

Умовно-друк. арк. 17. Обл.-вид. арк. 13,95.

Загальний наклад 1000 прим.

Зам. № 30.11/01 від 30.11.2015 р.

Видруковано з готових фотоформ у друкарні «Аврора-принт».

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

A00 №777897 від 06.07.2009 р.

м. Київ, вул. Причальна, 5. Тел (044) 550-52-44

Статтям журналу «МІЖНАРОДНИЙ ЖУРНАЛ «РЕАБІЛІТАЦІЯ ТА ПАЛІАТИВНА МЕДИЦИНА» присвоюється DOI

Усі статті рецензовані. Цілковите або часткове розмноження в будь-який спосіб матеріалів, опублікованих у цьому виданні, допускається лише з письмового дозволу редакції.

Відповідальність за зміст рекламних матеріалів несе рекламодавець.

© Всеукраїнська громадська організація «Українська ліга сприяння розвитку паліативної та hospісної допомоги», 2015

© Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л. Шупика, 2015

© Товариство з обмеженою відповідальністю «Група компаній Мед Експерт», 2015

КИЇВ 2015

UKRAINIAN PUBLIC ORGANIZATION "UKRAINIAN LEAGUE TO PROMOTE PALLIATIVE AND HOSPICE CARE"
NATIONAL MEDICAL ACADEMY OF POSTGRADUATE EDUCATION BY P.L. SHUPIK, MINISTRY OF HEALTH
OF UKRAINE

GROUP OF COMPANIES MEDEXPERT, LLC

INTERNATIONAL JOURNAL «REHABILITATION AND PALLIATIVE MEDICINE»
Scientific and practical journal

Head Editor – Knyazevych V.M.,

doctor of medicine, professor, chairman of Ukrainian public organization «Ukrainian League to promote palliative and hospice care», head of the department of Public Health Care Management of National academy for Public Administration under the President of Ukraine

Deputy Editor – Moiseyenko R.O.,

doctor of medicine, professor, head of the department of Pediatric Neurology and Medical Social Rehabilitation of National Medical Academy of Postgraduate Education by P.L. Shupik, deputy chairman of Ukrainian public organization «Ukrainian League to promote palliative and hospice care», Honoured Doctor of Ukraine

Scientific Editor – Hubsyy Yu.I.,

doctor of medicine, professor, corresponding member National Academy of Medical Sciences of Ukraine, head of the department of palliative and hospice medicine of National Medical Academy of Postgraduate Education by P.L. Shupik, deputy chairman of Ukrainian public organization «Ukrainian League to promote palliative and hospice care», Honoured Doctor of Ukraine

Executive secretary – Tsarenko A.V.,

PhD, associate professor of the department of palliative and hospice medicine of National Medical Academy of Postgraduate Education by P.L. Shupik

Project director – Bakhtiyarova D.O.,

General director of the Group of companies MedExpert, LLC

Publishing editor – Sheyko I.O.

Design editor – Molodyka T.K.

EDITORIAL BOARD

Antypkin Yu.H. (Kyiv)	Detsyk O.Z. (Ivano-Frankivsk)	Lisnyy I.I. (Kyiv)	Pinchuk I.Ya. (Kyiv)
Voronenko Yu.V. (Kyiv)	Donskaya S.B. (Kyiv)	Martynyuk V.Yu. (Kyiv)	Riga O.O. (Kharkiv)
Hrechanina O.Ya. (Kharkiv)	Kolesnik O.O. (Kyiv)	Matyukha L.F. (Kyiv)	Sluhotska I.V. (Ivano-Frankivsk)
Hubenko I.Ya. (Cherkasy)	Kolupayeva A.A. (Kyiv)	Mishchenko T.S. (Kyiv)	Priest Ihor Boyko (Lviv)

EDITORIAL COUNCIL

Babov K.D. (Odesa)	Maksymenko S.D. (Kyiv)	Khrystyna de Valden-Halushko (Poland)
Boltivets S.I. (Kyiv)	Misyak S.A. (Kyiv)	Khuseynov Z.Kh. (Tadzhikystan)
Vaynylovych (Belarussia)	Myasoyedov S.D. (Kyiv)	Tsialkovska-Ryzh O. (Poland)
Hoyda N.H. (Kyiv)	Miklosh Lukash (Hungary)	Shafer Yudit (Hungary)
Hlumcher F.S. (Kyiv)	Netyazhenko V.Z. (Kyiv)	Shekera O.H. (Kyiv)
Hubertus fon Foss (Germany)	Omelchenko L.I. (Kyiv)	Chaykovska V.V. (Kyiv)
Hlushko L.V. (Ivano-Frankivsk)	Palchyk A.B. (Russia)	Cherenko S.O. (Kyiv)
Kozyavkin V.I. (Kyiv)	Semyhina T.V. (Kyiv)	Yakovenko I.V. (Kyiv)
Korzh O.M. (Kyiv)	Stadnyuk L.A. (Kyiv)	Yastremska S.O. (Ternopil)

PUBLISHER – GROUP OF COMPANIES MEDEXPERT, LLC

Certificate of registration of KB №21105-10905P of 31.12.2014.

Published since June, 2015

Periodicity – 6 times a year

Recommended by the P.L. Shupik National Medical Academy of Postgraduate Education, Protocol №9 from 11.11.2015 y.

Signed for publication 27.11.2015 p.

Address for correspondence:

a/c 80, Kyiv, 04211, Ukraine

Tel/ Fax: (044) 498-08-80; (044) 498-08-34

E-mail: pediatr@med-expert.com.ua

http://med-expert.com.ua

Format 60x90/8. Offset paper.
Conventional printed sheet. 13,95.

Total circulation is 8 000 copies.

Ord. №30.11/01 from 30.11.2015

Printed in the «Aurora-print» printing house,

5, Prichalnaya Str., Kiev, tel. (044) 550-52-44

Certificate of registration of A00 №777897 of 06.07.2009.

The articles in the International journal «REHABILITATION AND PALLIATIVE MEDICINE» are assigned a Digital Object Identifier (DOI)

All articles are peer-reviewed. The entire or partial multiplication of materials, published in this edition, are authorized only with the written permission from the publisher. Responsibility for the content of advertising material is under advertiser.

- © Ukrainian public organization «Ukrainian League to promote palliative and hospice care», 2015
- © National Medical Academy of Postgraduate Education by P.L. Shupik, Ministry of Health of Ukraine, 2015
- © Group of companies MedExpert, LLC, 2015

KYIV 2015